

ش صندلی (ش داوطلب): نام و نام خانوادگی: نام پدر:	نام واحد آموزشی: دبیرستان نمونه دولتی سلمان نام دبیر: هوش السادات نام درس: علوم و فنون ادبی ۱	نوبت امتحان: دی ماه پایه: دهم رشته: انسانی کلاس: ۱۰۳ سال تحصیلی: ۱۳۹۹ - ۱۴۰۰	ساعت امتحان: وقت امتحان: ۸۰ دقیقه تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۳۰
--	---	--	---

صفحه اول

تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)	
۰/۲۵	۱ کدام گزینه در پاسخ به این عبارت نادرست است؟ «در بررسی قلمرو زبانی به مواردی مثل برخورد می کنیم» الف) کاربرد تاریخی دستور (ب) وجود واژگان کهن (ج) تضاد میان واژه ها (د) کاربرد «را» در معنای حرف اضافه
۰/۲۵	۲ هر چه در اطراف ما از بویایی و یا شنیداری و دیداری یک به حساب می آید.
۱	۳ به صورت کوتاه پاسخ دهید: الف - تاریخ مفصلی که ابوعلی بلعمی آن را به فارسی ترجمه کرد. ب - کتابی که در حدود سال ۳۴۶ قمری به دست عده ای از دانشوران خراسان درباره تاریخ ایران نوشته شد. پ - کسی که قصیده تمام و کمال در موضوع حکمی و اندرزی (تعلیمی) سرود بود. سپس ناصر خسرو شیوه او را ادامه داد ت - کتابی که موبدان برای اجرای مراسم دینی، از حفظ می خواندند.
۰/۵	۴ چرا در آغاز قرن چهارم و اوایل قرن پنجم هنوز دانشمندان ایرانی آثار خود را به عربی می نوشتند؟
۰/۵	۵ «گروه زبان های ایرانی» را تعریف نمایید.
۱	۶ عبارات درست را با «ص» و عبارات نادرست را با «غ» نشان دهید. - آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی در دوره ی طاهریان به پختگی رسید. () - قرن سوم مهم ترین دوره تمدن اسلامی ایران بوده است. - رودکی و شهید بلخی، استحکام بخش اشعار تعلیمی هستند. () - نثر عهد سامانی دشوار و خالی از اصطلاحات علمی بود. ()
۰/۵	۷ از ویژگی های شعر فارسی قرن چهارم و پنجم می توان به گزینه های زیر اشاره کرد به جز: الف) سادگی فکر (ب) روانی کلام (ج) نبود ترکیب ها و استعارات تازه و دلپذیر (د) به کارگیری انواع توصیف

ج) زیبایی شناسی (۴ نمره)		
۰/۵	<p>۱۷ در کدام بیت، واج آرایبی محسوس تر است؟ چرا؟</p> <p>الف - شب است و شاهد و شمع و شراب و شیرینی / غنیمت است چنین شب که دوستان بینی</p> <p>ب - خواب نوشین بامداد رحیل / باز دارد پیاده را ز سبیل</p>	
۰/۵	<p>۱۸ در بیت « روز وصل دوستداران یاد باد / یاد باد آن روزگاران یاد باد » چه عاملی سبب افزایش موسیقی کلام شده است؟</p>	
۰/۵	<p>۱۹ در بیت « سرو چمان من چرا میل چمن نمی کند / همدم گل نمی شود یاد سمن نمی کند » به ترتیب، کدام واج ها باعث افزایش موسیقی کلام شده است؟</p>	
۰/۵	<p>۲۰ در آرایه ی تکرار، آنچه مهم است نحوه ی است ، نه</p>	
۰/۵	<p>۲۱ در بیت « خواجه بیا خواجه بیا خواجه دگر بار بیا/ دفع مده دفع مده ای مه عیار بیا » کدام عامل افزایش موسیقی کلام را درمی یابید؟</p>	
۱	<p>۲۲ در عبارات زیر، رکن های سجع را بیابید و نوع سجع ها را نیز بنویسید.</p> <p>الف) مَنّت خدای را عزّ وجلّ که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت.</p> <p>ب) دوستی را که به عمری فرا چنگ آرند نشاید که به یک دم بیازارند.</p>	
۰/۵	<p>۲۳ عبارت زیر را می توان مسجّع نامید؟ دلیل خود را بنویسید؟</p> <p>در آب، حیات تن ها بُود و در قرآن حیات دل ها بُود.</p>	
	<p>تحلیل نظم و نثر (۳/۵)</p>	

۱/۵	<p>حکایت زیر را بخوانید و آن را از دید قلمرو ادبی و فکری بررسی نمایید.</p> <p>روزی شخصی پیش بهلول بی ادبی نمود. بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی؟ او گفت: چه کنم؟ آب و گل مرا چنین سرشته اند. گفت: آب و گل تو را نیکو سرشته اند، اما لگد کم خورده است!</p> <p>الف) قلمرو ادبی (دو مورد):</p> <p>ب) قلمرو فکری: (دو مورد):</p> <p>پ) چه رابطه ای بین کلمات «آب» و «گل» وجود دارد؟</p> <p>ت) واژه «بی ادبی» چند هجا دارد؟</p>	۲۴
۲	<p>متن زیر را با دقت بخوانید و موارد خواسته شده را بنویسید.</p> <p>نوشته اند: درزی ای و جولاهه ای با هم دوستی داشتند و چون به هم بنشستند می گفتند که این کار این شیخ، هیچ بر اصل نیست. روزی با یکدیگر می گفتند که این مرد دعوی کرامت می کند، بیا تا هر دو به نزدیک وی در شویم: اگر شیخ بداند که ما هریکی چه کار کنیم و پیشه ما چیست بدانیم که او بر حق است و آنچه می کند، بر اصل است. هر دو متکرور به نزدیک شیخ ما در آمدند. چون چشم شیخ برایشان افتاد و گفت:</p> <p>به فلک بر، دو مرد پیشه ورنند زان یکی درزی و دگر جولاهه پس اشارت به درزی کرد و گفت:</p> <p>"این ندوزد، مگر قبای ملوک"، آنگاه اشاره به جولاهه کرد و گفت: "وان نبافد، مگر گلیم سیاه" ایشان هر دو خجل گشتند و در پای شیخ افتادند و از آن انکار، توبه کردند.</p> <p>الف: دو مورد از ویژگی های زبانی:</p> <p>ب: دو مورد از ویژگی های قلمرو ادبی</p> <p>پ: قلمرو فکری (پیام حکایت):</p>	۲۵

تن به دانش سرشته باید کرد دل به دانش فرشته باید کرد